

ACHT, ALEX, OF MEER.

Soms had Alex Reycherhof het gevoel, dat zijn hersens, in vakjes was ingedeeld, zooals men kerstartikelen in dozen ziet verpakt: een honinggraat van karton, dat uitneembaar is. Hij kon best met het eene vakje denken, terwijl dat daarnaast bezig was met een ander onderwerp.

„Rond gaat de wereld”
 „Vier en twintig lang uren”
 „Iedereen voelt zich bepereld”
 „En heeft overuren”.

Wat kon Clarissa een idioote gedichten schrijven! Als ze niet van die aardige verhalen vertelde, had hij haar nooit uitgenodigd op het diner van vanavond. Minachtend keek hij naar de krant vóór hem:

„De zon komt op”
 „De maan verbleekt”
 „Soms staat alles op zijn kop”
 „Voorals als een vos de passie preekt”

Bah! Een leelijk gedicht. Hoe zou overigens het diner worden? Zouden de gasten in elkaars smaak vallen? Zouden ze een verhaal vertellen?

„Dichters schrijven gedichten”
 „Dominees houden preeken”
 „Menschen hebben domme gezichten”
 „Uitgezonderd die met lichaamsgebreken”.

Clarissa had weinig gevoel voor aethetica. Goeie God, dat de critiek hierop niet aanviel als een kind op een kerskrans. In ieder geval had ze genoeg te kijken — over lichaamsgebreken gesproken — naar het domme gezicht van mijnheer Verkerk, die bij haar inwoonde en die hij natuurlijk had moeten meevragen met zijn houten arm. Wat was het eigenlijk een dissonant in het geheel. Al schikte hij nu alles nog zoo keurig, al was de aanblik van het smetlooze damast, zijn mooiste kristal, het zilver — een erfdeel van zijn moeder — nog zoo exquis, gerangschikt met bloemen en kandelaars, die roze houten hand vernielde het beeld volkomen.

Behoedzaam zette Alex een hand op de toetsen van de vleugel en sloeg aarzelend een accoord aan. Langzaam stierf het geluid weg, enkele snaren zoemden langer na dan de anderen. Hij moest aldoor kijken naar zijn vervaagde beeld in het zwarte glimmende lak. Het had hem ongetwijfeld meer gedaan dan hij wel bekennen wou, dat telefoontje vorige week van Suzan. Natuurlijk, hoe zou hij anders dit diner van vanavond hebben uitgedacht met zulk een uitgebalanceerde zorg? Hij schoof een krukje bij de vleugel en bekeek afwezig zijn lange vingers, die op de toetsen rustten. Een groene steen met het wapen van de Reycherhof's glom even aan zijn rechterhand. Suzan had hem opgebeld en gevraagd te komen op de eerste kerstdag. „Je bent zoo welkom, juist op die dag”, had ze gezegd; vrouwen kunnen toch niet nalaten een beetje sentimenteel te doen om en bij Kerstmis, dacht Alex bitter en begon zacht te spelen. Zijn gedachten dwaalden af naar het kleine gezin, waar hij morgen zijn eerste Kerstdag zou vieren. Vieren! schampte het door hem heen. Alsof het nog betekenis voor hem had, alsof kaarsen, hulst en mistletoe iets anders voor hem inhielden dan artificieele hulpmiddelen tot het scheppen van een zekere sfeer.

Alex lachte zacht voor zich heen. Tóch had hij om die avond het dinertje van straks georganiseerd. Hij hield nu op met spelen en zocht in zijn vestzak naar een papiertje waarop hij zijn gasten had genoteerd:

Peter, (zijn neef, een student)
 dokter Flipse
 Clarissa
 mijnheer Verkerk
 Dargan Galinowitch Popof
 Petrof „ „ „ (deze twee broers waren vrienden

van hem uit den tijd, dat hij nog jong ingenieur in Brazilië was.) Van elke van deze gasten, behalve natuurlijk mijnheer Verkerk, was te verwachten dat ze een aardig verhaal zouden vertellen, hem zodoende de inspiratie gevend voor zijn bezoek bij Suzan.

„Mijnheer”, klonk plotseling de luide stem van zijn huishoudster uit de eetkamer, „kunt U me even helpen met de tafelschikking?”

Morgen zou hij dan zoo'n verhaal vertellen, dat Suzan getroffen zou zijn, zoodat ze, niet op haar gemak, met haar handen, een zakdoekje zou verfrommelen en de twee kinderen met open monden en groote bruine oogen vervoerd naar hem zouden opzien. „Ik kom er an, juffrouw Mangers”.

Hij stond op en keek weer naar zijn beeld in het zwarte vlak van den vleugel, dat hem als uit een andere wereld aanstaarde.

Het verhaal van mijnheer Ridders.

Het ziet er weer keurig uit, juffrouw Mangers”. En inderdaad, het was een lust voor het oog de feestdisch in zijn zorgvuldig gemeubileerde eetkamer met de Noorsche leien op den vloer en de glazen luchter aan de betimmerde zoldering.

„Ach ja, mijnheer, het is ook Kerstavond en dan lijkt alles zoo mooi, niet?”

„Zet mij maar aan het hoofd van de tafel, juffrouw Mangers”.

„Verleden jaar of nee, 't is al twee jaar geleden, waren we nog geëvacueerd, herinnert U zich nog? Het lijkt anders nog zoo kort geleden. Ik kan het me nog zoo best te binnen brengen ook, toen dat geval van mijnheer Rikkers. Ik heb het U nooit willen vertellen, het was een zonderlinge historie. Mijnheer Rikkers was toen onder behandeling van dokter Flipse. Hij had ze niet alle vijf meer, ziet U”.

„Geeft U dokter Flipse een plaats, hier, naast Petrof Galinowitch”.

„Jawel mijnheer. Op Kerstnacht is toen mijnheer Rikkers spoorloos verdwenen. Niemand heeft meer wat van hem gehoord sedert dien en niemand heeft hem zien weggaan, noch weet iemand waarheen hij ging”.

„Rikkers zal zijn verdronken”.

„Maar dat is niet waar, mijnheer, ik bedoel dat niemand hem gezien heeft. Ik heb hem gezien”.

„O ja, juffrouw Mangers? Legt U tegenover mijnheer Verkerk het menu van Peter neer? Alleen voor Dargan hebben we nog niet zoo'n goeie plaats. Wacht eens! Naast Clarissa”.

„Goed, mijnheer. Assik dan even door mag gaan, mijnheer Rikkers kwam ik tegen op de trap. Het was diep in den nacht en ik hoorde leven, zoodat ik even was gaan kijken of de voordeur wel in 't slot zat. En toen zag ik mijnheer Rikkers. Mevrouw Rikkers zal toen net een week dood geweest zijn. „Laura”, zei mijnheer Rikkers, dat was de naam van haar, mijnheer. „Laura, het licht zal ik volgen tot....” De rest kon ik niet heelemaal verstaan, want hij verdween door de geopende voordeur. Toen ik op straat keek, was er alleen maar de maan, die scheen op de keien. En de sterren waren helder te zien”.

„Ik geloof dat ik de bel hoor, juffrouw Mangers. Laat U de gasten in de salon?”

Alex was werkelijk benieuwd naar het resultaat aan verhalen van dit wonderlijke plan. Het was een heterogeen gezelschap, dat hij had uitgenoodigd.

*

Clarissa, wil jij hier aan mijn rechterhand gaan zitten?”

Met een elegant gebaar noodigde hij haar naast zich uit. De andere gasten zochten hun namen op de menu's en gingen zitten. Terwijl de meesten van hun opgetogenheid over de kostelijke decoratie van de tafel blijk gaven, bleven de gebroeders Popof uitzonderlijk stil. En in een stilte, die inviel toen ieder even zwijgend van de hors d'oeuvre schalen bediend werd, zuchtte Petrof en over de tafel keken hij en Dargan elkaar even snel aan.

„Er is iets aanwezig, hier”, zei Dargan met zwakke stem, „dat ons uitnodigt een verhaal te vertellen. Ik merkte het dadelijk aan mijn tong, die trilt en die ik moeilijk in toom kan houden. Verre van mij zijn de gedachten aan booze opzet; integendeel ik heb het gevoel, niet Petrof? dat ik er goed aan zou doen”.

Petrof knikte, terwijl Alex op zijn bord keek.

„Het gekke is, dat ik er een vermoeden van had”, zei Dargan, „en ik kan mij van de gedachte niet los maken, dat ieder van U dit met mij gedeeld heeft”. Hij keek de kring, waarin nu ieder strak voor zich keek, vorschend rond.

„Wat ik zou willen vertellen, strekt niet ter leering en handelt dan ook niet over menschen, die al zooveel weten — te veel wellicht — maar over een klein jongetje, dat iets beleefde met Kerstmis”.

Het verhaal van Ilja.

et gebeurde in het Zuiden van Rusland, waar op de laatste blokpost voor Winitza aan den spoorlijn Kiew-Odessa een spoorwegwachter Ilja-Pjotrowitch Maschanow woonde. Er kwamen hier de laatste tijd maar weinig treinen voorbij, want het was oorlog. Ilja Pjotrowitch had het dan ook al knapjes moeilijk gehad, hij was met zijn gezin ingedeeld bij de Podzwjeistwje-Kolchoz, maar de Tawaritch-Moezjik had gezegd dat hij best wat kon meehelpen bij het dorschen, nu er zoo weinig op de lijn te doen was en Vader Maschanow had gezegd dat hij onder geen beding zijn post zou verlaten en dien avond was hij heel erg wiebelig thuisgekomen, wat in geen jaren gebeurd was; sindsdien werd al vaker de kascha opgediend zonder dat er een vet oog in twinkelde en het werd al moeilijker om een stuk vleesch uit de schtschi op te vissen. Gisteren had de oude Maschanow echter zijn zoon Micha toestemming gegeven om na Nieuwjaar op de Kolchoz te gaan werken; bovendien had Dinitri Wassilowitch, die machinist was op de trein en die Ilja Pjotrowitch al kende vanaf dat hij als kleine jongen aan de spoorboomen hing om ze dicht te houden, een vracht kolen van de tender laten rollen. Toen ze daarmee aankwamen, had de Tawaritch Moezjik heel wat vriendelijker gekeken; nu konden ze nog eens echt Kerstmis vieren! De geheele familie; Ilja Pjotrowitch, Wanda Andrejewna, Micha en Pjotr, was vandaan al druk in de weer geweest met de voorbereidselen; de kleine Pjotr had hevige ruzie gehad met z'n broer, want hij wou nu dit jaar achter op de arreslee staan, in het oude roode vest met de zilveren knopen, dat nog van zijn grootvader, een lakei van den tsaar, was geweest. Pjotr was heel boos weggelopen en had zich vast voorgenomen niet naar huis te gaan voor z'n broer hem kwam zoeken om het weer goed te maken!”

— Hier nam Dargan Galinowitch een flinke slok; zijn tanden sloegen tegen het glas, of hij klonk met z'n kaak. —

„De rails gloeiden rood op in het licht van de avondzon en voor hem uit lag het donkere weggetje door het bosch, dat hij als vanzelf inliep. De boomen waren grooter dan overdag en het leek wel of ze nog steeds groeiden om straks met hun toppen een gaatje te boren in de hemel waar dan het licht door heen kon schijnen. En het was zoo koud! Pjotr hoopte nu maar dat ze gauw zouden komen: Micha of z'n vader bij wien hij dan in z'n warme jas zou kunnen kruipen en alles vertellen, dan mocht hij morgen achterop. Pjotr stapte in het spoor van een paard; hij kon maar net de groote stappen halen en soms moest hij springen. Het vallen van een pluk sneeuw die te zwaar was geworden voor een tak, was het eenige geluid dat soms de stilte verbrak; als het nu maar niet verder ging sneeuwen, dan zouden ze hem nooit kunnen vinden. In de verte huilde een hond, maar het was Kazan niet — plotseling dacht Pjotr met

DE SPIEGEL

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET DELFTSCH STUDENTENCORPS

19^e JAARGANG

20 DECEMBER 1946

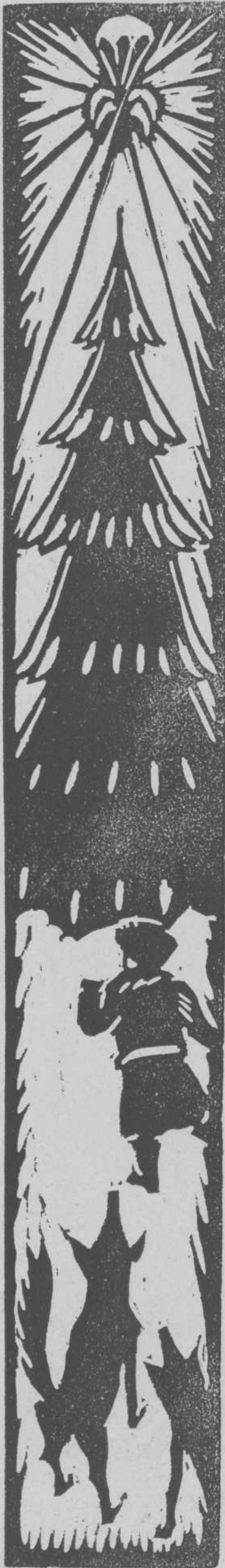
16 BLZ. No. 1

A
de
val
sche
licht
punten
van den
Almanak
Gaan aan!
Kijkt allen
Kijkt, hoort
Zegt 't voort
Wat 'n wonder
Schoone flikke
Ring toon zich
Op de sprullen
Hoog deze boom
Verstard in 'n droom
Steekt Sterre 'n kroon
Van vijf punten ten toon
Alma straalt als bovenste
Tooneel als veelbelovendste
Fot-amateur 't tijdberoovendste
En Orakel en Feisejesbei benee;
Maar daar straalt-i niet meer mee
Massalooze fantast-amateur pleonast
Houd in je trance je tanden toch vast!
Daar ziet U bengelen den chef der engelen
Al variaas kwengelend hangt hij aan een tak
't geestloos gemengel, ontstaan uit de stengel
Aan het einde van de zwengel van deze Almaniak
Raveke, wat trek je uit je felle bekje 'n vocabulaar
Leg met zachte smakjes op alle takjes Ravenengelenhaar
Hangende net tusschen donker en licht (wat 'n licht) blij-
ven flonkeren weekbleeke slingers; de darmen van Ravesteins
Ingewand hangt in de armen der Kerstboom tent oon, wat 'n charme!
Vlak daarbij hangt Wout: twee rooie ballen en een klok, waar net de
Klepel uit zal vallen. Hij ook jengelt en klingelt en bengelt. Steeds wordt
Hij geluid door Hoevensche kracht, behoeft hij een trektouw, als de foet om 'm
Lacht: mannetj' au fond, mirliton du Bourdon, bonbon d'Orphéus, de Paris, d' Apollon.
De kaars wijst stijf de hemel in; och, zat er maar
Meer kaarsvet in. De kleine karssevlam, die den boom
Verlegen verlicht met zijn voortdurend vervelend gez
Wam, is voor de groote bloem gezwicht, vervult zijn plicht.
't weeke, witte vleesch van dezen kaars-kempees omhult 'n zwart
Te pit die daar maar rustig zit: het laffe derde-jaar gekronkeld
In mekaar. Daar is geen stalen snuiter, deez' kaars gaat uit en uiter

en
in
de
ze
ka
le
pot

Wacht hij lijdzaam op zijn lot,
Blmom Beij der Wellensteyn
De blomkool in zijn hand
Valt naar eigen kant.
Van eigen laffe gijn
Doen z'n kaken pijn
En dit vieze blub
Is de briljauste van zijn club!

schrik aan de wolven! De wolven, die hij nog wel nooit had gezien, maar waarvan z'n moeder hem had verteld, dat ze 's avonds uit hun schuilplaatsen kwamen en dan alle menschen en dieren die nog buiten waren, aanvielen. Hij kende ze heel goed van de plaat boven de kachel, waar ze een man op een paard hadden omsingeld; ze hingen aan den hals van het beest en beten in z'n poten en één hing met z'n tanden aan den man z'n keel. Pjotr voelde nog eens naar het mes in z'n zak. Toen bedacht hij opeens dat hij het beste in de Toren van Babel kon klimmen; dan zouden de wolven hem nooit te pakken kunnen krijgen en zou hij z'n vader met Micha kunnen zien aankomen en.... en hij zou kunnen zien of er nog licht op was thuis; als ze werkelijk zoo maar gingen slapen, dan zou hij toch maar gauw naar huis toe loopen en stillatjes in z'n bed kruipen.

Dus ging Pjotr op den hoogen boommuur af. Heel voorzichtig, langzaam ploegend door de sneeuw en spiedend naar alle kanten; telkens stond hij stil als hij onverwacht tegen een dorre tak opliep die met een drooge tik afknapte — wat was het nu donker! Als hij het bosch hier niet bij elke boom haast kende, zou hij nooit geweten hebben waarheen — toch, ging hij nu wel goed? Wat kraakte daar achter hem? Niets was te zien dan donker voor, donker achter hem; het licht van enkele sterren deed de sneeuw vlakbij opglanzen — plotseling sloeg de angst hem op de keel en hij rende vooruit: krakend barstten de takken opzij.... het kon hem niets meer schelen.... struikelend, springend, wild met z'n armen zwaaiend tegen het doode hout dat hem in z'n gezicht sprong, daar lag hij languit in de sneeuw, worstelend trappend en weer op en weer voort — Goddank, daar werd het lichter en daar was de open plek! — Dargan Galinowitch hield even op, om met een glimlach, zichtbaar voldaan, de verbaasde gezichten te bezien, die dit klaarblijkelijk allerminst van hem hadden verwacht.

„Hier in het dichte bosch was een kleine open plek waar de jongens 's zomers speelden omdat het er dan koel was; middenin stond een enorme hooge zilverden, de mooiste klimboom uit het bosch; hij stak ver boven alle andere uit en daarom hadden ze hem ook de Toren van Babel genoemd. Pjotr sprong de eerste takken op, omhoog — hij kon niet veel zien maar deze boom washem zoo vertrouwd. Toen stond hij even stil; hij was nu een meter of vijf boven den grond en hooger had hij nooit gemogen; flauw teekenden zich de takken op den iets lichter achtergrond af en zijn vingers plakten van de hars, niets hoorde hij dan het bonzen van het bloed in z'n ooren en het ploffen van de sneeuw rondom. Maar hij moest nu toch wel omhoog? Voorzichtig tastend ging hij verder, telkens even voelend of een tak wel hield. Het werd steeds lichter, of kon hij nu beter zien in donker? Nu voelde Pjotr de wind door z'n kleeren strijken, hij moest nu zoowat boven de andere boomen uit zijn. Afgebroken twijgen vielen tikkeltakkelend naar beneden; soms moest hij zich een gat slaan in het doode hout, dan kwam een regen van stof, naalden en doode spinnen op hem neer. Hij vorderde steeds; hier kwam een heel stuk met alleen maar dunne twijgen, die tegen zijn hand wegbogen.... daar was nog een klein dood stompje, waar hij zijn voet op kon zetten.... nu de volgende dikke.... krakend brak het doode uitsteeksel onder hem af en een oogenblik hing hij alleen aan zijn armen.... dan klemde hij zijn knieën om den stam en hooger, hooger ging het. Een uil die niet had gedacht dat het onheil zoo dichtbij zou komen, vloog schreeuwende op. Daar viel met de schorsafval wat kouds naar beneden; weer sneeuw!

Opeens was het om hem geheel licht: sterren glinsterden als kaarsjes tusschen de takken en meer en meer in de lucht. Pjotr keek even: neen, veel hooger kon hij niet. Hij ging op een dikke tak zitten, beenen om den stam geslagen; beurtelings hield hij zich met de eene en met de andere hand vast. Een ijzige wind tochtte door z'n vest en z'n broek: gelukkig had hij die drie dagen geleden nog bijgestopt met stroo. Hu! wat wiegde de Toren akelig heen en weer, hij was toch niet zoo erg dik hier bovenaan." Een oogenblik zweeg Dargan Galinowitch, om een stukje vleesch met z'n fruitmesje achter z'n tanden vandaan te halen; toen vervolgde hij:

„Om hem heen strekte het landschap zich uit als een prachtig wit tafellaken; een paar boomen teekenden zich af als een ragfijn spinneweb; daar stond zijn huis, net van suiker. En daar in de verte lag de groote stad! met allemaal lichtjes en torens en schoorsteenen, waar rooklierten uit krulden; nu kon Pjotr ook zien dat de spoorlijn, waarvan hij zich zoo dikwijls had afgevraagd, waar die heen liep, nadat hij de hoek bij het bosch met een wijde boog gepasseerd was, recht op de stad afging.... en de weg die hij net een eindje afgeloopen had, liep naar de stad, alles liep naar de stad!... Nu was hij z'n heele plan vergeten: hij keek maar en keek maar, naar al die lichtjes die aan en u't flikkerden en de rookende schoorsteenen en de ronde koepels van de kerken.... Een zacht gebrom werd hoorbaar, één voor één gingen de lichtjes uit en dan allemaal tegelijk. Nu was het heelemaal donker, alleen de schoorsteenen bleven dwaas doorrooken. Plotseling een groot, groot licht boven de stad, dat straalde en alles óplichtte — Pjotr herkende het meteen, het was immers Kerstmis. En zijn hart danste in z'n lijf dat hij dit mocht zien en hij zwaaide met z'n armen en riep zoo hard als hij kon: „Moeder! Vader! Micha! De Ster! De Ster!...“

Bij deze laatste woorden was Dargan opgestaan en had ze met heesche stem in de kamer gebruld.

„Dargan!“ fluisterde zijn broer waarschuwend. Dargan keek even verwezen om zich heen en ging verlegen glimlachend weer zitten.

Tja, dacht Alex bij zichzelf. Deze vriend van hem bezag de dingen wel anders dan hij. Een zeker gevoel van onbehagen over zijn eigen manier van denken, zoo cynisch, zoo afgetrokken, kon hij zich niet ontzeggen bij het hooren van dit verhaal van iemand, die menschelijk was en warm. Overigens een boeiende vertelling. Zijn plan lukte tot nu toe voortreffelijk, moest hij erkennen. Clarissa zat ook kennelijk te verlangen enom haar verhaal te vertellen; zouden ze allen inderdaad een voorgevoel gehad hebben?

Het verhaal van een dominees dochter.

Het scheen dat de wat gezette dame aan den feestdisch, waarvoor het zilver en het fraaie vaatwerk in het kaarslicht blonk en schitterde, een bijzondere plaats innam.

Niet slechts omdat zij op de eereplaats aan den rechterhand der gastheer gezeten was, veeleer om de eerbiedige stilte en de gespannen aandacht op ieders gezicht nu zij zich gereed maakte op haar beurt een verhaal te vertellen.

Het zou een jeugdherinnering zijn. Het rustige dorpje waar ik geboren werd, zoo begon ze, is slechts 3 km van de rivier verwijderd. Tusschen het kleine kerkje met de er-naast gelegen pastorie en de rivier is het land vruchtbaar en de boerderijen proper en welvarend. Vlak voor en achter de rivierdijk aan onze oever lagen de boomgaarden in een lange rij. Er laat zich in de lente moeilijk een mooiere fietstocht denken dan over den kronkelenden dijk met rechts de rivier, die zich door een malsch grasland slingert en links het geploegde land met achter bermten verscholen de rijke boerderijen, tusschen de bosschen in de verte en de bloeiende appelboomen juist onder je. Toch heb ik me er nimmer zooals mijn vader thuis gevoeld. Het schrale leven der landarbeiders, dat ik de zeldzame keeren dat ik vader bij zijn bezoeken vergezelde, leerde kennen, deprimeerde me. En hoe gezond en onbezorgd mijn jeugd daar ook geweest is, nu schijnt het me alsof ik minder dan de jonge zoons en dochters van de heerenboeren en boerenarbeiders, die mijn schoolkameraadjes waren, van de genoegens van het plattelandsleven genoten heb. Hun enthousiasme voor het menen van Ema de Belg van den melkrijder, een geliefkoosd vermaak en benijd voorrecht, voelde ik slechts ten deele mee. Ook in liefde voor het konijnen fokken en tot al het kleinvee dat op een boerderij pleegt rond te kakelen, te blaten of te loeien, stond ik bij hen ten achter.

Zoo zal het U weinig verwonderen dat, zoodra de dorpsschool doorloopen en het toelatingsexamen voor het gymnasium van het naburig stadje gehaald was, mijn belangstelling meer en meer uitging naar mijn nieuwe vriendinnen en naar het leven in de groote stad. Ik herinner me nog goed hoe wij vol spanning op het schoolplein stonden te wachten tot de bel zou gaan die ons naar binnen zou roepen, om den uitslag van het toelatingsexamen te vernemen. Toen de goede uitslag bekend was, heb ik geen moment dat trotsche gevoel gehad dat toch vrijwel al mijn vriendinnen bij deze eerste stap op weg naar het groote menschenleven hadden, nog minder dacht ik aan de voldoening die dit succes mijn ouders zou geven. Nee, vanaf het moment dat ik mijn naam hoorde, was er maar één ding waar ik aan kon denken: nu was het zeker geworden dat ik de fiets zou krijgen die als hooge prijs op dit examen gesteld was. Een fiets, die mij zou verlossen uit het enge dorpsleven; de lang en hevige begeerde fiets moet mij toen een symbool geschenen hebben voor al het nieuwe en onverwachte dat ik op mijn nieuw school meende te zullen vinden. En als het stadsleven mij na zulke hooge verwachtingen nooit teleur stelde, dan was dat voor het grootste deel te danken aan de gelukkige gedachte van mijn vader, mij voor het koffiedrinken by een collega in de stad onder te brengen. Wat betreft vele andere dingen, had hij heel wat minder geslaagde gedachten, dus kan het ook best zijn dat hij het alleen maar deed omdat hij, zonder zijn collega voor het hoofd te stooten, moeilijk anders kon.

De familie Kraak bewoonde een modern huis in een van de buitenwijken van de stad, dat mij, gewend aan de ouderwetsche en eenigszins benepen deftigheid der dorpspastorie, heelemaal niet bij het ambt der bewoners scheen te passen.

In nog meer week de sfeer in het gezin Kraak af van mijn idee, die als domine's dochter daarover weinig fantasieën gemaakt had. Me tde beide zoons, waarvan de jongste in mijn klas zat, raakte ik al spoedig bevriend. Maar in de eerste jaren ging mijn belangstelling en bewondering toch in de eerste plaats uit naar mevrouw Kraak. Zij was een belezen en charmante vrouw, de eerste, die in mij de dichteres vermoedde, de eerste ook aan wie ik het waagde mijn totdan toe verstoken passie te openbaren. Het was ongetwijfeld deze beken'enis en de daaruit voortvloeiende grooten intimiteit tusschen ons, die mij het volgend jaar een buitenkansje bezorgde, waaraan ik in mijn stoutste dorpsschooldroomen niet gedacht zou hebben.

Op mevrouw Kraak straalde een glans vol avontuur en romantiek af van haar jongere zuster die had een avontuurlijk leven in Parijs, getrouwd met een Fransche wijn-exporteur in Algiers. Haar brieven, waaruit de meest treffende passages aan de koffietafel werden voorgelezen, waren kleine romans van een onbezorgd en feestelijk bestaan in een zuiver goedgunstig klimaat, een richtsnoer voor mijn toekomstfantasieën. En daar was dan ook eindelijk de brief die, althans wat mevrouw Kraak en de beide zoons betreft een lang en heimelijk gekoesterde wensch vervuld moet hebben, een uitnodiging om in de Kerstvacantie met de geheele familie voor een paar weken naar Algiers te komen. Maar de dominé maakte ernstig bezwaar, zijn fuctie liet het hem nu eenmaal niet toe juist in dezen tijd van het jaar, waarin hij meer dan ooit aan zijn werk gebonden was, de stad te verlaten. Na hoeveel heen en weer gepraat ten slotte een beslissing genomen werd, weet ik niet, maar het resultaat was in ieder geval, dat op zekeren dag mevr. Kraak een bezoek bij mijn vader aflegde en zijn toe-

stemming verkreeg om mij met haar beide zoons een paar weken mee naar Algiers te nemen; haar man zou thuis blijven.

Het werd een onvergetelijke reis — de dag die wij in Parijs doorbrachten, de lange treinreis naar Marseille door een steeds wisselend landschap en naar het mij scheen de zomer tegemoet; de herinnering aan al het ongekende en mooie dat ik die dagen voor het eerst te zien kreeg kan mij nu na zooveel jaren nog in verrukking brengen en heeft niets van zijn oude glans verloren. Pas op de boot die ons van Marseille naar Algiers bracht, keerde de rust in ons groepje een beetje terug en kreeg ik even tijd alle pas opgedane indrukken te verwerken en meer gelegenheid dan bij het overladen programma der eerste dagen mogelijk was, acht te slaan op wat in mijn reisgenooten omging Zoo kwam het dat ik eerst op dit kleine passagiersschip, midden op de Middellandsche Zee, die even rustig en diepblauw was als de brieven het hadden doen voorkomen, voor het eerst die merkwaardige sensatie ondervond die door ons allen, zooals wij hier zitten elk met zijn eigen levenservaring, gemakkelijk herkend zou zijn, maar die mij destijds een jongen onervaren meisje, veel hoofdbrekens kostte voor ik haar ontraadseld had. Ik ontdekte dat de jonge Kraak verliefd op mij was, en wat nog

vreemder was hij liet ook mij geenszins onverschillig. Van af dit moment heb ik aan onze belevenissen nog slechts een vage herinnering, zeker, toen wij bij het vallen van den avond de haven naderden bood de stad met duizenden lichtjes een sprookjes achtige aanblik, de ontvangst in het groote huis, het Kerstfeest in een warm haast tropisch klimaat, de wandeltochten en uitstapjes die wij maakten moeten mijn verwachtingen nog ver overtroffen hebben. Toch schijnen onze hersens zoo ingericht te zijn dat wij van alles wat we beleven slechts het essentiele zoo goed onthouden dat we het bij tijd en wijle weer volledig in onze gedachten kunnen terug roepen. En daar had ik vrede mee. Ja ik had toen een heerlijke Kerstvacantie in Algiers.

Clarissa zweeg, terwijl mijnheer Verkerk zenuwachtig met klepperend geluid zijn houten duim tegen zijn glas klemde. Alex was als door den bliksem getroffen. Als werd hij door een fel wit licht beschenen en bezag hij zich in een spiegel. Ellendige cynische egoïst, dacht hij bij zichzelf. In zijn aesthetische zeepbel teruggetrokken, had hij zijn beste kansen niet aangedurft. Clarissa had stellig van hem gehouden — vroeger! — en hij had natuurlijk niets willen weten van eenigerlei beperking van zijn vrijheid, zooals hij het toen zoo fraai gezegd had. Te laat! schoot het door hem heen. Terwijl het gastmaal verder werd opgediend, heerschte er een gezellige conversatietoon, die plotseling verstoord werd door een luid gebel aan de voordeur. Bij het vlugge opkijken zag menigeen dat ook zijn buurman opschrok. Juffrouw Mangers kwam even later binnen en fluisterde Alex in het oor, of hij even in de vestibule komen wilde.

In den gang stond Jasper, zijn ouden vriend. „Duizend excuses, Alex, dat ik je bij een diner vandaan haalde.“ „Nee, nee, Jasper, kerel, voor jou ben ik natuurlijk te spreken. Wat heb je op 't hart?“ „Het is heel vreemd; geloof me, ik ga maar liever weer weg. Mijn vrouw vond het ook zoo gek, dat ik je plotseling ging opzoeken. Maar ik kan er niets aan doen, werkelijk, je zult me raar aankijken, maar ik.... eh.... ik kom je een verhaal vertellen, dat ik al eenige tijd geleden opschreef, maar dat ik nu plotseling voor je wil oplezen. Ja, ineens kreeg ik daar zoo de neiging toe en ik dacht: waarom niet? Maar nu je aan het eten bent, ga ik natuurlijk weer naar huis.“ „Geloof me, Jasper, je zoudt me op het moment geen grooter genoegen kunnen doen dan door het me nu voor te lezen. En zelfs niet alleen mij, maar ook mijn gasten, waarvan je de meeste wel zult kennen.“ „Alex, zou je denken, dat het kon? Weet je, het zou me zoo'n opluchting zijn, Als ik het voorgelezen heb, beloof ik je dadelijk weer weg te gaan.“ „Dat nooit, Jasper, en kom nou binnen.“

Het verhaal van Hans en Grietje.

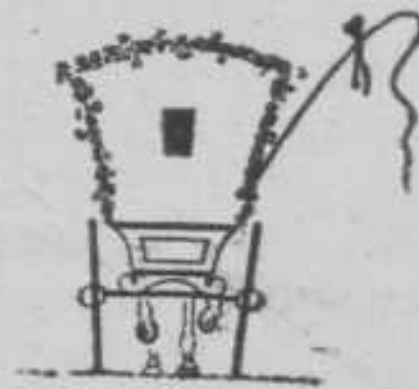
En hij begon: Ik wil U geen Kerstgeschiedenis verhalen, daar mij de dichtertelijkheid ontbreekt om gevoel en romantiek aaneen te weven tot een schoon gobelin, en tevens kent mijn leeftijd — zacht glansden zijn wite haren in het teere schijnsel der kaarsen — slechts zelden meer het geluk der in verbeeldingskracht geschapen sluiers welke, de werkelijkheid omhullend, haar tot een schoone fee maken. Neen, ik wil U beschrijven een episode uit mijn eigen leven.

Voor het eerst zag ik haar op een concert, tijdens de pauze. Zij was nog jong, heel jong. Ik zelf was trouwens niet veel ouder, want — ik herinner het mij als ware het gisteren — het gebeurde op den tweeden Paaschdag in het eerste jaar dat ik studeerde. Zij was in gezelschap van haar ouders. Wellicht zouden anderen haar niet bijzonder aantrekkelijk geacht hebben, maar voor mij hadden haar gelaatstreken, haar oogen vooral, in een mengeling van teerheid en ironie, iets onzegbaar liefs. Een kort oogenblik ontmoetten elkaar onze blikken; zij wendde onmiddellijk het hoofd weer af en bloosde licht, maar ik voelde dat dit moment voor mij een beslissende betekenis had. Het was niet meer dan vanzelfsprekend dat, oen zij en haar ouders zich wilden zetten en er een stoel ontbrak, ik de mijne aanbood. De kennismaking verliep bijzonder aangenaam. Zij had de symphonie zeer uitbeeldend gevonden, zoodat zij meende

de beelden, die de componist voor oogen zweefden bij het scheppen van zijn werk, zelf te hebben beschouwd. Aldus kwam het gesprek bijna onmerkbaar op haar vaardigheid in het schilderen — vooral aquarels. Enkele weken later heb ik haar vergezeld op een tocht door de velden in de nabijheid der stad, tot zij een plekje gevonden had, karakteristiek in zijn sobere en stille harmonie — eenige schapen, een stal, een boerderij. Het was avond toen zij haar arbeid beëindigd had en wij tezamen steunende op de houten leuning van het oude brugje, toezagen hoe het klare water over den met bruine en grijze keien bezaaiden beekbodem vloeide. Toen ook kustte ik haar voor de eers e maal. Lang hebben wij daar getoefd, en weinig waren onze woorden. Maar ver weg, de toekomst in, zweefden onze gedachten, vaag en onzeker, doch vol vertrouwen.

Weer stonden wij bij het oude brugje. Jong waren wij niet meer, maar de boerderij omljnde nog dezelfde donkere vlek tegen het fond van de vele tinten groen dat de weiden rondom vormden. Een serene rust lag in dit alles, kwam ook over ons.

Clarissa had behoedzaam een taartvorkje in de linkerhand genomen en prikte Alex in zijn been, in zijn kuit vooral, in een mengeling van overmoedige speelschheid en overwonnen dépit. Alex keek haar schrikachtig aan, maar zij glimlachte en zei:

„Want waar liefde is
En bereidheid
Om het leven te dienen,
Daar heerscht Vrede
En Geluk!“

Het was overigens verwonderlijk, hoe goed het oorspronkelijke plan verliep. De keuze werd bepaald moeilijk voor morgen.

Vl enthousiasme sprong nu Peter op. Hij klapte in zijn handen en riep: „Bravo!, bravo!, en toen men hem wat verwonderd aankeek zei hij: „Oom, deze vriend van U heeft mooi gezegd, maar nu wilde ik ook graag een verhaal vertellen, dat me nu net zoo te binnen schiet. U herinnert zich nog wel genoeg van Uw studententijd om mij te kunnen begrijpen.“ Alex knikte, hij was ietwat murw door het verhaal van zijn onverwachte gast. Het is ook geen prettige ervaring eigen fouten steeds duidelijker in te zien. Mijn God, het was de schuld van de tijd, dat hij zoo cynisch was geworden. Kende hij een dergelijke belevenis als Jasper?

Het verhaal van het arme meisje.

Het was nog niet zoo lang geleden dat er een algemeene ledenvergadering belegd werd in de benedenzalen van de Societeit „Phoenix“, waarop bij de rondvraag een groote moeilijkheid rees. De President van de Senaat wilde, daar het Sinterklaasfeest een groot succes was gebleken, ook met Kerstmis voor de allerarmste kinderen een feest op de Societet geven. Zooals hij woordelijk zei: „Voor die kinderen, die op deze dag nog barrevoets bedelden om een ouwe schoen, terwijl de rijke s'inkers in bontjassen grinnekend door de straten liepen.“ Er ontstond groote oneenigheid, maar waaruit deze voortkwam was moeilijk te zeggen; was het omdat het Societeitsbestuur een ethisch bezwaar had tegen het vieren van zulk een heilig feest op deze plaats of wilde men zich onttrekken aan de opoffering om juist dan op de Societet te vertoeven? Niets kan deze vragen beantwoorden, een stemming gaf de doorslag. Wat zou het anders gezellig geweest zijn: de Kerstboom onder de Phoenix en de gelukkige kinderen er omheen.

*Zie vervolg
op pag. 11*

Voorheen en thans:

„Wij in de Spiegel
en U bij Oliemans”

N.V. BRANDSTOFFENHANDEL
VOORHEEN **B. OLIEMANS**

Buitenwatersloot 23 - Telefoon 144 - Delft

'n vorstelijk
glas bier

Oranjeboom

Fotograaf ...

KOORNMARKT 72

N.V. VEREEN. DELFTSCHE
PAKSCHUITDIENSTEN

Balhuizen & v.d. Well

GEREGELDE DIENSTEN
VOOR VERVOER
VAN GOEDEREN
DELFT-AMSTERDAM

Ligplaats Delft:
Houttuinen 24a - Telefoon 198

Ligplaats Amsterdam:
Rokin, t.o. Ned. Bank Tel. 42207

OUDE JENEVER
Drink als regel matig, maar dan ook regelmatig
DE KUYPER

HEINEKENS BIEREN

Overal en Bovenal

Hoofdagenschap: **J. T. POST**
VROUWJUTTELAND 4 DELFT - TELEFOON 92

Fa. H. C. JANSSEN
Noordeinde 38-40 - Delft

**Stalhouderij en
Luxe Autoverhuur**

Speciaal ingericht voor alle
gelegenheden.
Dag en nacht geopend.

Telefoon 499

Stoomblekerij
Chemische Wasscherij

„OZON”

Telefoon 778462
VOORBURG

Voor de Heerenwasch.

REPETITOREN

G. S. Veltrop, Paulus Buysstraat 40, Den Haag
repeteert Wiskunde, Natuurkunde en Mechanica.

Dr J. Deknatel, Botaniestraat 10, Delft,
Repeteert Wiskunde P₁ en P₂.

H. A. Lauwerier. Repeteert Wiskunde P₁ en P₂
Inlichtingen: Lindestraat 2 Den Haag.

Ir F. Algie repeteert Mechanica en Electrotechniek.
Inlichtingen: Westerkade 16a, Voorburg, Tel. 779092 (Den Haag)

VOOR DEN ETEN

ÉÉN **OUDE VLEK**

DELFTSCHE DISTILLERDERIJ DE VLEK & CO DELFT

ZOO JUIST VERSCHENEN:

Handleiding 40

Dr Ir E. H. M. Beekman, Wisk. opgaven voor het
prop. examen aan de T.H. (met antwoorden). f 6.-
Voor alle studierichtingen. 11e druk.

Handleiding 74

Dr Ir C. W. Kosten, Electriciteit (kleine cursus). f 4.-

NOG VERKRIJGBAAR:

Prof. Herman Rosse, **Delft Kunststad** geb. f 19.75

Restauratieplan voor de zeven eeuwen oude Prinsenstad.

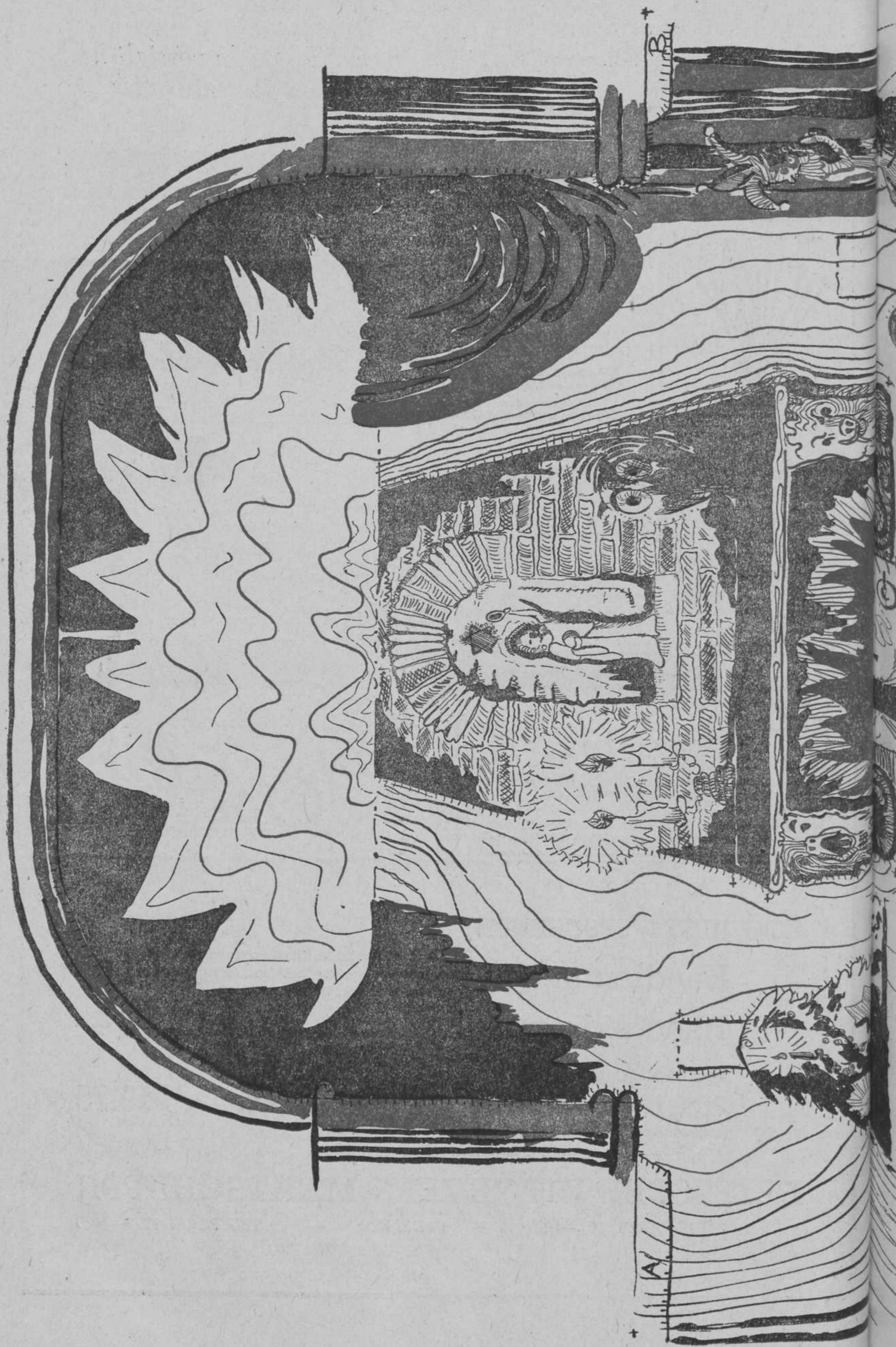
DELFTSCHE UITGEVERS MAATSCHAPPIJ

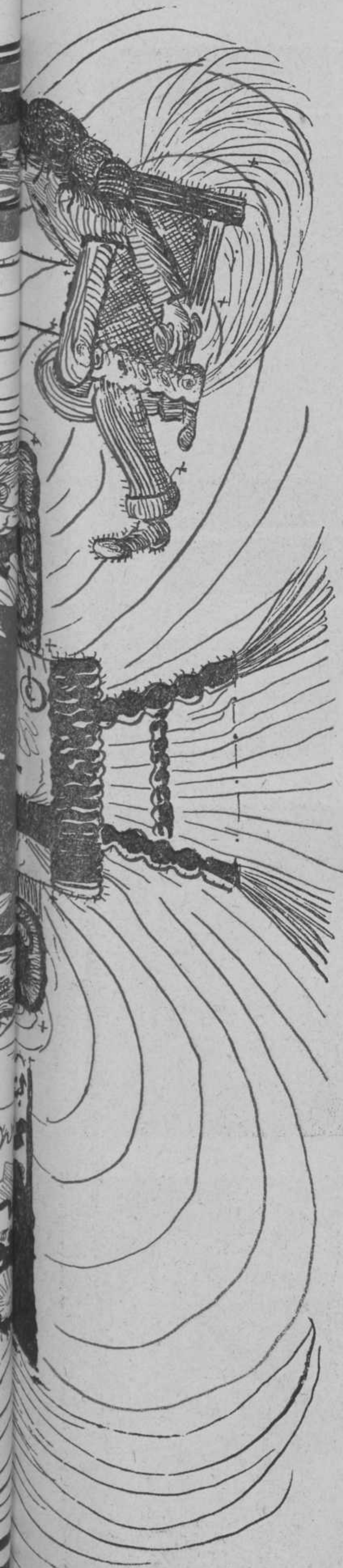
OUDE DELFT 101-103

DELFT

TELEFOON 1776-1420

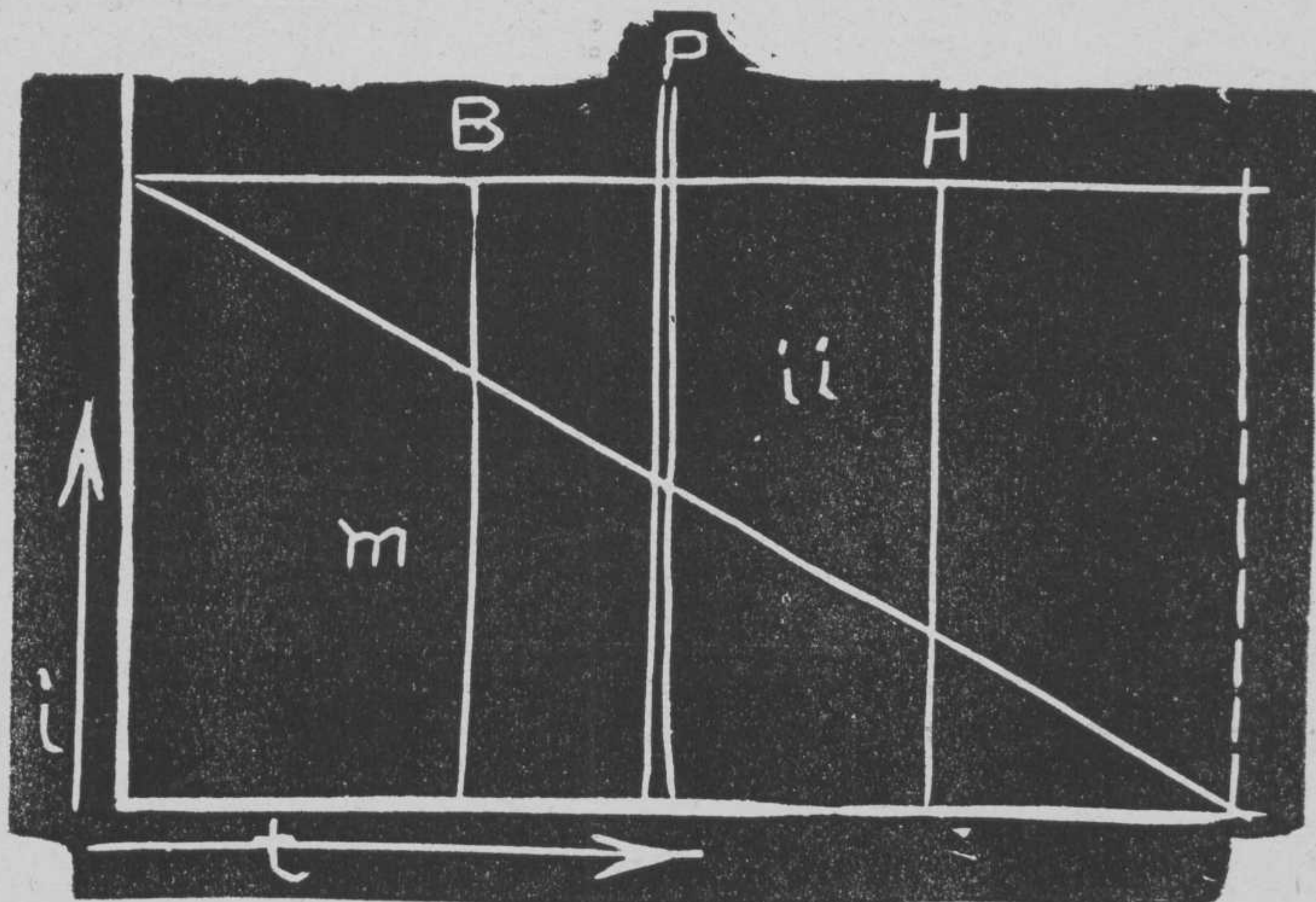
Gebruiksaanwijzing.

Terwijl Peter aan het vertellen was, dacht Alex Reicherhof aan het verleden. En ineens zag hij zich daar zitten in een wonderlijk vizioen, student nog, terwijl een groep vrienden hem net had verlaten. Tevreden gevoel doorstroomde hem, om de gezelligheid en warmte, die ze hadden gebracht, Gijs, Jan, Eelco, waar waren ze gebleven? En waar was dat warme gevoel in hem gebleven? Hij had nu boeken, muziek en een fraaie omgeving, maar waar was zijn hart? Lieten hem nu een troepje vrienden zoo voldaan en tevreden achter, hem, den cynischen dwaas, die opgegeven had affecties te uiten?

Men bewege zijn scherpe schaar voorwaarts langs de pluislijn om de kerstboom (onderkant niet losknippen). Aan de top knippe men alleen de zijden van de lip; deze blijft dus zoowel onder als boven vast. Op analoge wijze bewerk men den droomende; de voetlijn gaat nu van hiel naar achterpoot. Daarop bevrijde men de tafel uit zijn dwangpositie, weer door langs de pluislijn, dus langs de pooten omhoog en langs het blad tot de plus teekens. Ook hier blijft de tafel door twee horizontale lijnen met de realiteit verbonden. De flesch evenwel kan met uitzondering van de ziel losgeknipt worden. Vervolgens knippe men de Schouw los van plus onderaan naar boven tot aan, maar zonder de vouwlijn boven. Tenslotte kan men, van weerszijden beginnend bij de lippen A en B zich langs de streepjeslijn opwerken, doch slechts tot waar deze ouhoudt; midden boven blijve vast! Men werpe nu de schaar in den stopmand en vouwe langs alle horizontale, door plustekens aangegeven lijnen, ook boven langs de haard en onder langs de tafelpooten, of men naar voor of naar achter vouwt, wordt aan Uw eigen initiatief overgelaten. Ten laatste plakken zich de lippen A en B vast op den grond.

De grafiek geeft een beeld van de Gedachten der Hoofdper-
soon. Horizontaal de tijd, of daar de gedachten op schrift ge-
steld zijn, de paginering van het geschrift. Verticaal de inten-
siteit van het Complex. Wij kunnen nu direct aflezen, dat
de Materialistische gedachten, om een gezellig diner te houden
langzamerhand plaats maken voor de meer innerlijke ideeën,
welke, door de gedachten om zelf een kerstverhaal te vertellen
vanzelf opkomen. Als overzicht, zijn aangegeven: ten eerste

het midden, de Plaat, welke men op pag. 8 en 9 kan vinden.
Verder het zoo belangrijke punt H, kortweg Huwelijkspunt
genoemd. Op dit oogenblik vat hij bewust het plan op om
Suzan ten huwelijk te vragen, terwijl langzamerhand, onder
het vertellen der verhalen, het cynisme toeneemt, zien we,
dat het hem in punt B bewust wordt. Aan de hand van deze
grafiek kunnen we nu dus duidelijk het innerlijke leven van
de Hoofdfiguren volgen.

De Redactie,
druk bezig
met de ver-
vaardiging
van Uw Kerst
Spiegel

Het had opgehouden met sneeuwen en buiten was slechts het knerpen van voetstappen te hooren. Zoo nu en dan ging de deur van de Societeit met een zucht open en hoorde men het heftig stampen van schoenen op de stoep; binnen heerschte rust.

Het tafeltje voor het gouden hek vormde de kern van de gezelligheid in de zalen, men trik-trakte. Zou dit een Kerstavond worden? Heftig gestommel bij de voordeur maakte een eind aan alle kalmte; dan braken de deuren open en als een spook werd met langzame schokken door eenige Corpsleden een reusachtige Kerstboom de zaal in gedragen. Natuurlijk kon dit niet lang voortgaan. Zonder dat ook maar eenig teeken gegeven werd stortte een tweede menigte zich op den boom. Wie zou het winnen? Een hevig gevecht ontwikkelde zich, felle kreten werden hier en daar geslaakt. Sommige pijnlijk getroffen en droegen af om uitgeput in een stoel weg te zinken. Nu zat de boom dwars voor den Gouden Drempel, daar klonk de bel, iedereen liet los en door een paar eerstejaars werd de boom op de leestafel onder de Phoenix gezet; er werd geroepen van „Ga slapen” en „Nu

naar Bed”, terwijl anderen dit trachtten te overstemmen. De Senaat van het Delftsch Studenten Corps met Hare Eereleden... Men zong het Io Vivat. Daarna nam de President het woord:

„Mijne Heeren leden van het Delftsch Studenten Corps! Namens den Senaat stel ik U voor om hedenavond eenige arme kinderen op de Societeit uit te noodigen ten einde gezamenlijk te komen tot het vieren van een Kerstfeest”.

Het voorstel werd bij acclamatie aangenomen en men verspreidde zich om de kinderen op te halen.

Het zoeken viel echter niet mee: sommigen gingen juist naar de wijken van de beter gesitueerden terwijl anderen de arme buurten te vergeefs afzochten. Het bleek dat alle menschen op straat met een bepaald doel voortliepen, terwijl de jeugd heelemaal niet buiten was. Behalve een jongetje en een meisje die elkaar probeerden met sneeuwballen te gooien. Door den vorst stoven de sneeuwballen tot wolken uiteen, zoodat voorbijgangers als met wit poeder bestoven werden.

„Kijk, een arme drommel!”, riep een student, op het kereltje toestappend, maar deze draaide zich ineens om en wierp een sneeuwbal midden in zijn oogen. Toen hij weer kon kijken was het jongetje weg.

De Kerstboom op de leestafel, eenigszins verfrommeld, bood door de versiering met messen en vorken, jenzverg'aasjes op het eind van de takken en een bierpul bovenin toch nog een symbolische aanblik. Langzamerhand kwam iedereen terug, hoewel zonder kinderen; wat moesten de leden van het Delftsch Studenten Corps hun President te leur stellen! Eén student was er echter, die wel een verloren kind ontmoet had, een mooi meisje, ze hilde en liep doelloos door de straten. Toen hij haar aansprak kwamen haar moeilijkheden in een woordenvloed naar voren: haar verloving..... alles was uit.... juist nu.... Hij probeerde haar te troosten, maar zij weerde hem af en liep door, steeds maar weer verder. „Ja”, dacht de student, „armoede is een betrekkelijk begrip, dit was nu het arme kind”. De mislukking van de oorspronkelijke opzet van de avond maakte echter, dat het feest een andere kroegjool afgekondigd, maar terwijl deze zich in volle glorie rond de Kerstboom afspeelde, was er een gedaante, die in een dikke jas de Societeitstrappen afging. Zou de President haar ooit terug vinden?

Ale gasten stonden op verzoek van Alex op en volgden hem naar de salon, waar cognac en koffie werden geserveerd. Peter liep eenigszins teleurgesteld mee, zijn ijs was er bij ingeschoten; toch was hij te benieuwd naar nieuwe verhalen om er voor achter te blijven. Volgens hem zou nu Petrof wel met een verhaal op de proppen komen; hij zou stellig niet alleen zijn broer aan het woord la'en komen, daar kende hij den ietwat eigenzinnigen Rus te goed voor.

Zeq Lex luister eens even.”

„Ja, Trov, wat is er.”

Ze loopen samen enkele passen door de kamer en blijven eenigszins ter zijde van de andere gasten staan praten. Je snapt zeker wel dat ik aan deze kul niet mee doe, dat sentimenteële gevecht rond de Kerstdagen is wel zóó mis, da' ik het verdom. In de eerste plaats voelde ik heelemaal niets toen ik hier binnen kwam van een drang om Kerstverhaaltjes te vertellen en zeker niet in het bijzijn van burgers.

In de tweede plaats wil ik je dit zeggen dat Kerstmis een even groot boeren bedrog voor volwassenen is als Sint-Nicolaas voor kleine kinderen Maar jij laat je al even gemakkelijk beïnvloeden door stemming en omgeving als indertijd in je eerste jaar.

Maar had ik een verhaal verteld dan was het zoiets als dit geworden.

Het verhaal van de Duitsche.

Stel je voor een „Kerststemming”, niet zoo een als er heerscht in de nederige, doch gelukkige stulp op de hei, waar een halve boterham is weggegeven aan een ongelukkige late voorbijganger; waar de kinderen met groote, glanzende oogen naar een armetierig kerstboompje kijken of een schamel kribbetje en de ouders even elkaars hand drukken om te laten blijken hoe gelukkig zij zijn.

Maar een „Kerststemming” zooals er heerscht in het huis van de Eenzame met veel electricisch licht, waar gasten in smoking conventioneel converseeren en waar de harde glimlachen slechts weerkaatst worden in de oogen van het een of andere meisje of jongetje, dat daar natuurlijk toevallig ook is of buiten voor het raam staat en verlangt naar een beetje warmte (figuurlijk) of geluk.

De Eenzame zit in een stoel omdat alle gasten vertrokken zijn en laat, zooals dat hoort, zijn leven aan hem voorbijgaan. Annie, de dienstmaagd uit zijn ouderlijk huis, speelt hierbij natuurlijk de grootste rol, ze is indertijd tegen zijn wil, maar tot groot genoegen van zijn moeder, met de chauffeur getrouwd, en sinds enkele jaren (of maanden) weduwe. Hij heeft altijd veel van haar gehouden en had zeker het groote geluk met haar kunnen vinden, wasie maar flink geweest, dan was alles anders geloopt en kon hij nu met een kinderschaar en lieve vrouw de Kerstdagen doorbrengen.

Za! hij haar toch nog vragen of is hij meer op zijn rust gesteld. Dan zal de oude dag eenzaam zijn en koud. Dan zullen de roode handen en de schelvischoogen niet in de zijne rusten. Dan ineens hoort hij haar stem zoo als ze samen door de straten van Amsterdam liepen: „Immer zeer scheun die Weinacht en niet Peterchen”, en zijn besluit staat vast. Het laatste kaarsje aan de boom dooft en de kamer wordt nog slechts verlicht door het eeuwige open haardvuur.

Ik begrijp, dat je dit niet zoo kon vertellen, Trov.”

„Het was ook allerm minst mijn bedoeling, Lex, maar ik ken jou wat beter en daarom ben ik er mee over de brug gekomen”.

Ze keerden zich beiden om en liepen terug naar den haard. Het bleek dat dokter Flipse, met de eene arm geleund tegen de Schouw, een historie aan 't vertellen was. Alex voelde zich bepaald overladen van verhalen; God! Was hij het plan maar nooit begonnen, het keerde zich nu tegen hem zelf.

Het verhaal van Dirk.

Mijn verhaal is, in het kort, het leven van Dirk. Dirk was blind. Na zijn dood kreeg ik zijn dagboek, vellen papier, waarop met brailleschrift was geschreven. Met behulp van deze autobiographie en de herinnering aan vele gesprekken met Dirk, ben ik in staat deze geschiedenis te vertellen.

Ongeveer 70 jaar geleden, eerste Kerstdag, doofde met een korte sputter de laatste kaars van het Kerstboompje en een

sliertje rook steeg recht omhoog om zich op te lossen in het arme woonvertrek van den smid. Juist op dit moment werd Dirk geboren. Een Kerstkind, had de vroedvrouw gezegd. Ze had hem in een warme doek gewikkeld en was snel naar beneden gelopen om hem — het Kerstkind — bij het stalletje te brengen door zijn broertjes en zusjes zoo ijverig gemaakt. Maar in het stalletje was het donker, de kaarsjes waren opgebrand.

Dit Kerstkind is in duisternis geboren. God zegene het, had de vroedvrouw gemompeld.

Dirk was blind geboren, ongeneeslijk blind. Van zijn jeugd herinnerde hij zich weinig. Slechts flauw kon hij, in gedachten, de gezichtsvormen van zijn ouders voorstellen. Zijn vader met de vierkante, stoppelige kin, de borstelige wenkbrauwen, de zakken onder de oogen, de stank van roet en tabak, had hem dikwijls met een rauwe stem afgesnauwd. Bang was hij van deze met dranklucht vermengde woorden, die altijd hadden gezinspeeld op zijn gebrek.

Steeds had hij dan troost gevonden door over het zachte ge-laat van zijn moeder te strijken, die dunne lippen om de kleine mond, de holte in haar slappe wangen, de gezwollen oogleden. In de plooiën van haar rok, die stonk naar zeep en geurde naar gebakken uien had hij immer bescherming en veiligheid gevonden.

Zijn broertjes en zusjes speelden liever krijgertje of verstop-pertje, ze konden hem niet gebruiken.

Dirk kwam in het blinden-instituut en leerde daar manden vlechten. Zijn vugge, gevoelige vingers leerden snel het vak en na een paar jaar was hij onafhankelijk van zijn broers, die hem altijd op ondubbelzinnige wijze lieten blijken, dat hij een blok aan het been was.

Het leven bij de blinden gaf hem wel vriendschap, maar weinig afwisseling. De eenige afleiding bestond uit het meezingen in het blindenkoor. De plaatselijke fietsenmaker, die uit liefdadigheid dit koor leidde, ontdekte in Dirk een prachtige, natuurlijke stem en een zeer muzikaal gehoor. Hij kreeg plezier in de toewijding van den jongen en gaf hem extra zangles. Langzaam, ontplooidde zich een gevoelvolle tenor en in Dirk openbaarde zich het besef welk een kracht en een waarde de muziek had. Dirk zong vaak in de werkplaats en het was voor den blinde een welkome afwisseling boven het eeuwige geritsel van het vlechten de zuivere, jonge toonen van Dirk te hooren.

Het koor gaf geregeld uitvoeringen, maar op Kerstavond werd een speciaal concert gegeven en enkele vooraanstaande misici werden dan uitgenoodigd.

Op Kerstavond was hij altijd terneergeslagen en dacht aan zijn jeugd: zijn moeder, die zich dood had geploeterd, zijn broers en zuster, die hem vergeten hadden.

Twintig Kerstavonden had hij nu hier meegemaakt. Bij de

eerste had hij in het koor gezongen; een paar jaar mocht hij e enkleine solo zingen en tegenwoordig rustte alles op zijn schouders. Deze Kerstavond zou een operazangeres komen, die een paar jaar geleden juist op het moment dat zij ontdekte op haar retour te zijn, haar gezicht had verloren. Daarna had zij de kracht niet meer gehad om voor publiek te zingen. Dit concert voor blinden had haar aangetrokken en zij was op de uitnoodiging ingegaan.

Onder de klanken van Kerstliederen gezongen door het koor voelde zij voor het eerst weer de eenzaamheid van haar wegglijden. Temidden van haar lotgenooten vergat zij de duisternis. Ann, (ik noem alleen haar voornaam) vroeg den directeur of zij voor deze menschen mocht zingen.

Reeds bij de eerste tonen van haar lied had Dirk zijn hoofd opgelicht. Deze vrouwenstem kende hij. Het was de stem, die hij gegeven had aan de vrouw van zijn droomen. Een stem, die in zijn gedachten was ontstaan, en leefde in zijn verbeelding. Een stem, die hem in al zijn nuanceeringen bekend was. Een stem waarmee hij in zijn gedachten een duet zong; een samenzang waarin hij zijn diepste gevoelens legde; een droom; een wensch, die toch nimmer in vervulling zou gaan. En nu hoorde hij deze stem in werkelijkheid.

Ik ben bang dat de rest van het verhaal U wel een beetje prozaïsch in de ooren zal klinken. Er kon natuurlijk geen sprake zijn van eenige beantwoording van zijn gevoelens voor haar, laat staan van een huwelijk. Daar was de kwestie van standsverschil en finantieele moeilijkheden.

Hier pauzeerde dokter Flipse een oogenblik en keek de kring rond met flikkerende brilleglazen.

En het zou allemaal niet zoo vreemd geweest zijn — U en ik gelooven toch niet aan sentimenteele romantiek? — als niet mijn bijstand gehaald was eenige jaren later door den Directeur van het Gesticht.

„U heeft indertijd nog wel eens gepraat met Dirk Metswager, (Dirk was toen al lang overleden). Zoudt U misschien even een dame te woord willen staan, die speciaal voor hem naar het blindeninstituut kwam?”

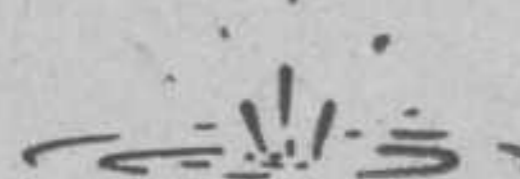
Ik stemde toe en wij gingen naar de wachtkamer. Het was Ann. Ik kan U zeggen dat ik mijn oogen niet kon gelodven, want het bleek dat ze weer normaal kon zien: een operatief ingrijpen, waarvan ik U niet meer medische termen zal noemen, dan, dat het een reïntegratie van haar macula lutea betrof, had haar het gezichtsvermogen aan een oog volledig terug gegeven. In het andere had ze echter staar.

„Dokter”, zei ze, „de laatste tijd wordt ik in mijn droomen ontzettend gehinderd door een figuur, een man, die steeds met mij duet wil zingen. Nu herinner ik mij, dat al jaren geleden tijdens een concert hier in het Instituut iemand mijn hand vatte”, ze huiverde even, „de druk van die hand kan ik maar niet vergeten. Dokter gelooft U dat er verband bestaat tusschen deze dingen, gelooft U...?” Ik knikte:

„Het was Dirk”.

Doodsbleek keek ze mij aan. Het was toen dat ik besefte, dat haar geruchtmakende huwelijk met Gargan Popof minder gelukkig was en dat ze daarom meer aan Dirk dacht dan alleen in haar droomen. Ik begreep nu, hoe ze ertoe...”

Hier werd dokter Flipse onderbroken door het knappend geluid waarmee Gargan de steel van het cognacglas in stukken brak. Hij stond op en liep de deur uit.

Alex voelde, nadat dokter Flipse was uitgepraat, dat dit verhaal hem veel duidelijker gemaakt had. Ja, hij kende zichzelf genoeg om te weten, dat hij op Susans feestje anders zou optreden. Als hij eerlijk wilde zijn tegenover zichzelf, dan moest hij dat wel.

Toen ook de laatste gast vertrokken was, Peter, die hem joviaal op de schouder had getimmerd en verzekerd, dat het voor hem een schitterende avond geweest was, toen keerde Alex Reycherhof terug naar de haard en tuurde naar de vlammen door een druppel cognac, die hij langzaam heen en weer deed vloeien in het glas in zijn handen. Plotseling had hij het verhaal bedacht, dat hij zou vertellen, morgen, aan Susan. Een doodgewoon sprookje zou het zijn, dat zou beginnen met: er was eens.

Het verhaal van het winterkoninkje.

Er was eens een winterkoninkje dat Mattie heette. Hij werd geboren in de eerste lentenacht en het zal wel zijn, omdat de wind zoo geheimzinnig ruischend om zijn nestje hing, dat hij altijd een vreemd, hoog-fluisterend ideaal meende te moeten volgen. Maar goed, toen hij een maand oud was, kwam hij op het idee om verder te kijken, dan zijn moeders bek en hij keek verder en zag, dat in dezelfde heg, niet eens ver weg, een ander jong winterkoninkje zijn kopje uit het nestje knipperoogend naar de zon keerde. Weer wat later, in de heerlijke warme zomer-zon leerde hij vliegen en vliegen vangen en hij speelde met andere kleine vogeltjes; maar het liefst speelde hij met dat kameraadje uit het buurnest en zij werden dikke vrienden.

Op een dag was Ma'tie alleen en verveelde zich, totdat hij op een mestvaalt terecht kwam en na eenig scharrelen op een schilderijtje van een raaf trapte. Maar hij wist niet, dat het een raaf was, hij dacht dat hij in de spiegel keek en hij draaide zich net zoo lang tot hij uit riep: „Nu ben ik groot, eindelijk groot; ik ben een raaf en zal mij daarnaar moeten gedragen”.

Hij zette zijn borst op, slokte erg veel lucht in en trachtte te krassen. Op zijn luide piep kwam bezorgd dat andere winterkoninkje, Miepje aanvliegen. Maar Mattie zag nu pas, dat zij maar een winterkoninkje was, neen ergernog een winterkoninginnetje. Hij kon haar niet meer uit staan en vloog weg met wijde wiekslagen, tenminste dat dacht hij. Van nu af aan bewoog hij zich enkel nog hoog in de lucht, om woeste, kale boomtoppen en voelde zich zoo eenzaam mogelijk, want raven waren individuen.

In het late najaar evenwel kwamen er vluchten trekvogels over, 's nachts hoorde hij de fascinerende roep der wilde ganzen en over dag zag hij de eenden in V-vormige vlucht,

maar altijd waren zij in troepen, vroolijk of zwijgend, in de rustdagen of in de afmattende lange rukken, altijd vonden zij steun in elkaars gezelschap. Maar hij was slechts Mattie de eenzame raaf in het gure herfstbosch.

Tenslotte werd het hem te machtig, hij steeg op, rekte zijn halsje en zijn pooten en gilde:

„Ik ben een zwaan, eindelijk ben ik een wilde zwaan geworden”. Diep onder hem piepte een klein winterkoninkje, maar hij hoorde het niet, want hij zag een troep zwanen aankomen en hij moest vast vaart nemen. Hij repte zich en fladderde met zijn onnoozele vleugeltjes en dacht dat de zwanen hem niet eens konden inhalen. Op dat moment hoorde hij een

krijschend gelach boven zich en na 5 minuten hadden de zwanen hem kansloos achter gelaten.

Kapot van uitputting en kramp en van ellende over de belediging, viel Mattie neer op een kazemat, kroop in een kijk-gat en sloep in. Verkleumd ontwaakte hij, maar in een wereld van zon en schittering. De hemel was blauw en strakgespannen, de horizon groen en schier ongebroken, de kazemat grijs en steenkoud en de lucht prikkelend: de natuur noodde tot grootsheid en stralende kracht.

Mattie, die zich, dank zij zijn eigenzinnigheid altijd erg gauw van vernederingen herstelde, krapte met zijn snavel achter zijn vleugel, schudde zich enbromde:

„Nu ik op de rotsen en hoogvlakten zwerven ga, moest ik maar eens een haas zien te verschalken of een jong hert. Immers dat is pas voedsel voor een adelaar, in de kracht van zijn fonkelende jeugd!”

Hij vloog heel hoog op en wiekte met langzame vleugelslagen, door de winterlucht. Gemakkelijk was het niet; bijna viel hij telkens omlaag, als hij niet even een klein slagje tusschen twee groote in maakte. Bovendien zag hij niets op deze hoogte. Enfin, hij vloog zoo door en werd langzamerhand op en top een adelaar, zij het ook een hongerige adelaar. Een paar dagen hield hij dit vol, maar het weer werd minder, het sneeuwde hard en vroom, dat zijn vel rimpelde onder zijn veerenpak.

Eindelijk verwaardigde zich de machtige koning der lucht neer te strijken op een vensterbank van een arbeidershuisje, waar de kinderen met vader en moeder om een Kerstboom geschaard waren. Mattie vond het prachtig en werd heelemaal warm van binnen van de verhalen, die de vader en de moeder vertelde. Plotseling stond er iemand op, trok aan een touw en hij zag niets meer. Een klein schuw schimmetje vloog met korte boogjes van boom tot boom en kon geen nestje vinden en wachtte toen maar bibberend in een hazeholletje op den nieuwen dag. In het grauwe morgenlicht vloog hij weer verder en toen hij over een bevroren plas vloog, zag hij dat hij een winterkoninkje was. Tenslotte kwam hij aan een erf achter een boerderij, waar de sneeuw weggeruimd was en erg veel kruimeltjes lagen. Daar hippen musschen rond en meezen en zelfs een vink. Mattie wierp zich op de kruimels en at er wel tien achter elkaar op. Toen voelde hij dat er iemand naar hem keek en hij zag op een boomtak een eind verder een winterkoninkje zitten. Mattie pikte nog een kruimel, vloog toen naar dat takje, zei alleen maar: „Miepie” en keek naar zijn nagels; nadien waren zij onafscheidelijk.

Zoo vroeg Alex haar den volgenden dag ten huwelijk...

Met gemengelde gevoelens stapte Van der Zeever, via eenige sleutelgaten, op den regenboog die naar een tusschen-sfeer leidde waar het nog het behagelijkst was zoo tusschen hemel en aarde. Hij begreep dat de eeuwige speurvelden slechts dan voor hem opgesteld zouden worden wanneer hij de taak, die hij op aarde niet had kunnen volbrengen, hier voortzette en tot een goed einde bracht. Hij overwoog in hoeverre hij de gewoonte en voorkeuren van de hemelingen zou moeten bestudeeren om te weten op welke wijze hij een eervolle plaats in hun gelederen zou kunnen innemen. Zijn gemijmer was juist in het stadium van de glimlachende illusies toen om den hoek van een groote regenwolk zijn evenbeeld hem tegemoet trad. Deze man toonde een sprekende gelijkenis naar gestalte en gelaat, zijn kleederen evenwel waren van goudeneeuwsche snit en zijn schoutsrok maakte zwieriger en niettemin waardiger indruk dan Van der Zeever gekreukte uniformjas.

„Nazaat!” sprak het evenbeeld, „verdoemde nazaat, vroegtijdig hebt gij uw arbeid in dienst der gerechtigheid afgebroken door een smadelijke linkschheid. Ik, uw voorvader en ambtgenoot, schout van Delft in de jaren 1643 tot 1665, ben gesneefd toen de tijdelijke overmacht van den misdaad mij het ingewand uit het lijf reet en ik wentelend in mijn bloed de belhamel nog aan het rapier kon rijgen. Maar gij! gij die mijn machtig stemgeluid geërfd hebt, mijn rechtzinnigheid en mijn snorren, van welk een laag allooi is uw daad! Gij hebt u machteloos neergevlond naast het slachtoffer dat gij te wreken bedoelde. Weet, mislukte telg, weet wat uw tijdgenooten daar beneden nog te leeren hebben van hun voorvaderen. Wat is uw uitgebreid politiecorps naast die kleine doch vervareljke macht van den schout en zijn rakkers? Ik bezweer u: keer terug tot de oude couragie en traditie en schaf al uw verwaterende moderniteiten af. Gij die u „commissaris van politie” noemt in plaats van flinkweg „schout”, gij blijkt ineengestort geweest te zijn het recht te handhaven. Waar moet het heen met het Delftsch politiecorps als zijn hoogste autoriteiten. . . . Ik dwaal af. Ik zal mijn opvoedende capaciteit niet aan u laten voorbijgaan. Uw nobele voornemen uw aardsche taak hier weer op te nemen is voorshands absurd. Hoe wildet gij in communicatie treden met uw opvolger teneinde hem te vergewissen van uw resultaten? Uw stem is klankloos voor hem, uw gezag begraven.

Luister goed. In de jaren dat ik te Delft het gespuis be deed spreken. Zij is ter ziele, haar huis evenwel verkeert in ded spreken. Zij is ter ziele, haar huis evenwel verkeert in redelijken staat en is de eenige plek te Delft waar de dooden zich in verbinding kunnen stellen met de levenden. Dus wat u te doen staat is vooreerst: tracht de jonge maagd, die er thans woont, tot een opsprakelijke daad te bewegen zoodat de leden van uw politiecorps op dit pand opmerkzaam gemaakt worden, er binnen treden en. . . ja, dan is het woord aan u.”

HOOFDSTUK V.

De schout heeft de klok hooren luiden. Het beloofde elastiekje.

Zij kamde haar diepzwarte haar. Het licht uit het kleine venster danste mee met haar loom gebaar voor het met een doffe glans op het doodshoofd viel waartegen haar spiegelscherf leunde. Zij zuchtte en zag door het venster dat het

sneeuwde in de steeg. Een heimwee vlagde aan, een hunkering naar warmte, naar een Kerstfeest, naar een sneeuwballengevecht. Zij stond plotseling rechtop met een bijna theatraal gebaar, haar fijne gestalte rees in de wrakke kamer als een roos in een gebarsten jampot. De boeien aan haar voeten rammelden; één van de zware gewichten verrolde dreunend. Zij had de wanhoop verleerd in de afge-loopen weken. Zij had haar gijzeling aanvaard, maar vroeg zich nu soms af of er wat aan gedaan werd. Zij wist dat hij haar alleen geboeid had om haar te kwellen, want hij had haar volledig in zijn macht. Eén kik van haar en er vielen er drie, vier. De brief die ze op die ellendige nacht gevonden hadden, had de moordenaar alleen maar een troef in handen gespeeld.

Met afschuw maakte ze de kat los die hij vanmiddag met een glimlach had opgehangen omdat ze hem verveelde. De gewichten rolden daverend over de piepende vloerdeelen. Ze ontstak een kaars, de vlam sidderde van haar schrikbeweging. Een lijkwitte hand zweefde door de kamer en kwam

tergend op haar af. Zij gilte en trok woest aan haar boeien. „Wees gerust”, sprak een stem, „ik ben Van der Zeever, commissaris van politie. . . .”

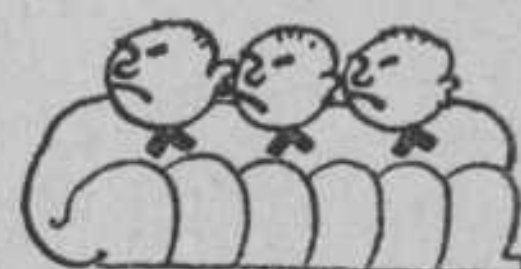
(wordt vervolgd.)

Het was vroeg geworden deze keer. Ongetwijfeld was een te groote activiteit hier de oorzaak van. De vele slaperige gezichten getuigden van harten arbeid. Lui rustend op onze ongewone zetels hadden we al het gerammel van vele werkmeters gehoord. Niemand dacht er echter over zich huiswaarts te begeven. Reeds geruimen tijd geleden had het eerste kostelijke vocht gestroomd en nog steeds scheen er geen einde te komen aan dit heerlijke geschenk. Goedenmorgen! Goedenmorgen! Aldoor klonk dit woord weer op nu van deze dan van gene kant. Welk een diepe beteekenis kreeg deze groet zoo vroeg in den ochtend Hoe welgemeend werd het nu gebruikt en hoeveel warme vriendschap sprak uit deze simpele uitdrukking. Goedenmorgen vriend, dat gij uw slaap wete te overmannen en verder geniete van deze heerlijke ochtenddrank.

Langzamerhand werd het lichter en flauw beseften wij in ons half omneveld hoofd dat dit iets met de zon, met de dag te maken had. Wij wisten dat weldra het einde naderde maar wie van ons kon daar toen om treuren, zoolang we er zeker van waren dat de goede gaven en de hartelijke woorden niet zouden stoppen. Om de tien minuten stonden we even op en begaven ons naar Aagje, Mina, Marietje of hoe zij ook mochten heten Hoe lang al hadden zij met hun sirenenzang het groote verlangen te kennen geven. De nieuwe dag scheen ons herboren kracht te geven en rustig gingen we verder met de peristaltische bewegingen van onze handen. Goedenmorgen, wil jij Anna nog even voor mij nemen. Met genoegen werd aan dit verzoek voldaan en ieder begon nu zoo ongeveer aan zijn laatste.

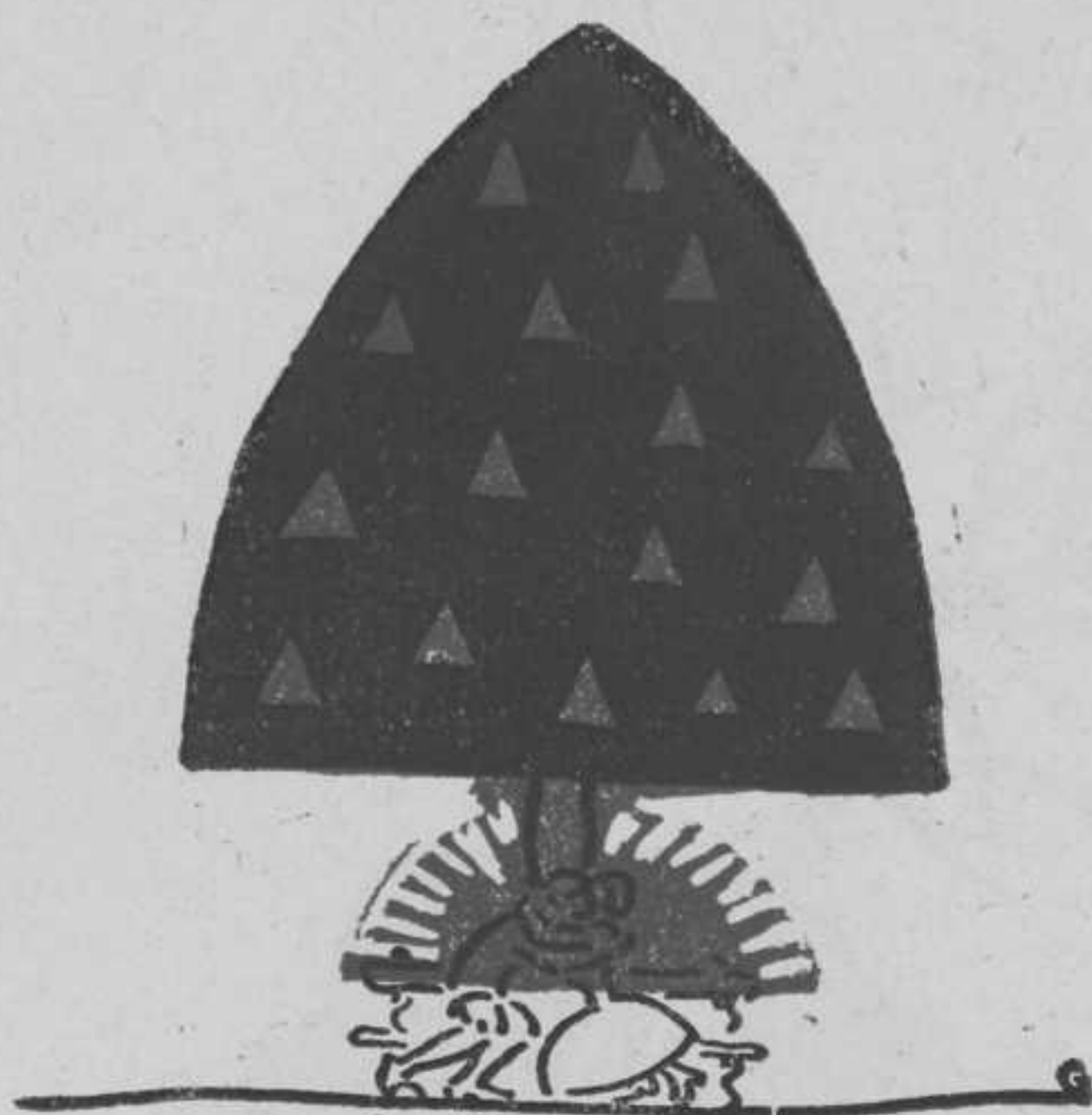
De zon was allengs hooger geklommen en in de verte hoorden we de acht slagen van de kerkklok. Met een zucht stortten we het restje over. Mijn buurman stond het eerst op, nam nog een laatste slok en begon zich aan te kleeden. Binnen enkele minuten volgden de anderen. Tenslotte was iedere koe gemolken. Vlug spanden we het paard voor de melkkan, en we waren nog juist voor negenen terug op de boerderij vanwaar de varkens ons al luide tegemoet knorden.

B. H. OUDHEER.

Faint, illegible text or bleed-through from the reverse side of the page, located below the illustration.

HERINNERING AAN EEN AFSCHIED.

Twee zwermen bijen hebben zich vannacht
Gehecht aan takken van de boomen,
Waaronder ik te denken placht
Aan jou en aan de schoone droomen,
Die jij zoo wreed hebt omgebracht.

De lente is nog nauw vergleden
Een late boomgaard bloeit voor drie —
Nu ik weer jouw aanbeden
Gestalte zich verwijderen zie,
Is 't of verdriet mij wil verteren.

Zou dan een bijensteek mij deren?

V.G.

Sluiting Societeit Phoenix.

Het Bestuur van de Delftsche Studenten Societeit „Phoenix”
maakt bekend aan de leden dat de datum van sluiting is be-
paald op:

21 December 1946, 20 uur;

6 Januari 1947, 14 uur is de Societeit weer geopend.

Namens het Bestuur,
J. H. KEYSER, Vice-secretaris.

Het Bestuur drukt de orkestleden ten zeerste op het hart
goed voor de muziekpartijen te zorgen.
Het is gebleken dat in vele gevallen bladen zijn losge-
scheurd en verloren dreigen te gaan.
Een ieder zorge er dus voor dat hij eventueele scheuren in
de onder zijn beheer verkeerende muziek plakt.
Verder hebben eenige leden hun muziek van Haydn en
Saint-Saens nog niet ingeleverd.

Van de muziek van Haydn ontbreken:

- 1 eerste vioolpartij,
- 2 cel en bas partijen,
- 1 hobo partij,

Van de suite Algeriëne van Saint Saens ontbreken:

- 2 eerste viool partijen,
- 2 tweede viool partijen,
- 1 cel partij.

desbetreffende personen worden dringend verzocht deze
muziek zoo spoedig mogelijk in te leveren.

Namens het Bestuur,
P. H. CUPERUS, Bibliothecaris.

D.S.M.C.

Bij de jongste solutie op 18 December j.l. heeft de Delftsche
Studenten Motorfiets zich als volgt samengesteld:

G. H. Bast,	Voorrem.
W. H. Verloop sr,	vergunning.
J. C. Vogel,	sleepkabel.
H. Asselbergs,	reservewiel.
A. J. Tideman,	engel.

Namens het Bestuur,
W. H. VERLOOP Jr.,
Secretaris.

UIT 'T ROODE KAMERDEE

D.S.A.F.V.

Uw critische geest vond natuurlijk veel fouten in „Trouvaille”.
Maar critiek mag zich slechts baseeren op wetenschap, die
die weer op zijn beurt ontstaat in het handelen. Handelt dus.

Hier is Uw kans.

De D.S.A.F.V. vraagt een nieuw scenario en looft een kruik
uit voor de beste inzending. Inzendingn worden verwacht door
M. A. LUBBERS, President.